

האם אנו צריכים לומר - תשובה לא?

בל נוותר על זכות מזכויותינו בא"י

2

לקרוע א"י לגזרים. לשלוח יד במקדש ד' לזלזל בחלק ממתנת אלוקים אשר נתן לנו לנחלה נחלת עולמים.

ארץ ישראל לישראל היא ארץ החיים אשר כל שפע של חיים יונקים המה ישראל מארץ הקדש, והיא לישראל מהאיברים שהנשמה תלויה בהם. אשר גם חסרון כל שהוא מעכב בעד החיים כניקב הלב וכו' - וזהו שורש הטעם של עולי בבל שקידשו ארץ ישראל בקדושה שאין אחריה קדושה. והניחו הרבה כרכים שלא כבשום. ומדוע בחרו באלו והניחו אחרים, כי עולי בבל הרגישו ברוח קדשם מה המה החלקים הבלתי מתחלקים ואם יחסר מהם אין כלום ואת אלה כיבשו וקידשו. ובימים ימי הרת עולמים שאנו צריכים להתרומם ביותר כדי הרגשת קדושה גם ליתר הגבולים

שכבשו עולי מצרים באים אלינו בהצעות לפשרות. ולא ידעו ולא יבינו כי התהוות וחדלון אינן מתפשרות, אלא או להיות או לחדול. - זה הכלל: ויתור אסור בהנאה.

ואמנם עובדה זו של שלילת זכותנו על ירושלים, שכמעט כל קינותיו של ירמיהו הנביא מוסבות על העיר רבתי עם ירושלים קודש משכני עליון ביחוד בשום לב שאחרי התגלגלותנו והתנוודדותנו בגולה זה קרוב לאלפים שנה זירדו בנו משנאים ויהיו ממש בשחיתותם כאוכלי אדם, והי' הדין נותן שינחמו על מעשיהם לפייס את ישראל, וגם אחרי שפגו מעט משכרותם סלקו ידיהם מן לבם, ויתנו איזו הצהרה שמכירים בזכותם של ישראל על ארץ קדשם לא האריכו בזה ויבגדו שוב בנו והותרו דמינו ונשפכים כמים גם בארץ מנוחתנו. ועתה עומדים לחזור לגמרי באמרם כי הוא דבר שלא אפשר לקיימו ושמים לאל את הבטחתם וחלק היותר גדול וירושלים בתוכו שוללים מאתנו, בשום לב לכל אלה הוא השועל היוצא מקדשי הקדשים שכשם שזה מבכה אותנו, כן הוא גם משחקנו. כי כן בעקבא דמשיחא נשמת רבי עקיבא הולכת ומתגלית. והוא השש והמשחק ברו של משחק ליום אחרון והוא אינו נכנע בפני מלכות של רומי, גם אנו נדגול בשם ה' ונתאמץ לזקוף למעלה את קומתנו שנכפפה בגלות, ולא נוותר על כל מה שירדנו מאת ד' אלוקיננו, ולא נכזו למתנתו אף על שעל אחד בארץ, ומהר"ה יאמנו דבר ה' לנביאו "ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן".

היג תלפ - איה איה - תלפני הילפני

להחזיק בכל הארץ

הרמב"ן, בהוספות לספר המצוות של הרמב"ם, מונה במצוות עשה ד' את מצוות ירושת הארץ: "שנצטוונו לרשת הארץ אשר נתן האל יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב". ענין המצווה הוא ירושת הארץ. מה הגדרת ירושת הארץ? איך יורשים את הארץ? התשובה בהמשך: "ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה".

נדקדק בלשון. אם נאמר: זולתי מבני אדם, סימן שאנו בני אדם. אם נאמר: זולתנו מן הקבוצות, סימן שאנחנו קבוצה. כשהרמב"ן כותב: "זולתנו מן האומות", סימן שאנו אומה. אם כן, "לא נעזבה ביד זולתנו מן האומות" - פירושו הוא שאנחנו כאומה צריכים לרשת את הארץ ולהחזיק בה. ואיך אומה מחזיקה בארץ? - על-ידי שלטון האומה על ארצה, ריבונותה על ארצה. יש כאן, במילים אחרות, מצוות עשה מן התורה להקים מדינת ישראל, לכונן שלטון ישראלי-יהודי ב"ארץ אשר נתן ד' יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב", ארץ-ישראל. וכן, "לא נעזבה... לשממה". שני הצדדים האלה, שלטון ריבוני ויישוב ארץ-ישראל, כלולים בהגדרת הציווי "לרשת הארץ". זאת מצווה מן התורה מתרי"ג מצוות.

מניין לומד הרמב"ן את המצווה הזאת? - "והוא אמרו להם: 'והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה' (במדבר לג ג), 'והתחלתם את הארץ אשר נתתי לאבותיכם'".

ואיזו ארץ אנחנו צריכים לרשת? מהי אותה ארץ שנתן ד' יתעלה לאבותינו? - "זפירש אותה להם במצוה הזו כולה, בגבוליה ומצריה כמו שאמר: 'ובאו הר האמורי ואל כל שכניו, בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים, ארץ הכנעני והלבנון עד הנהר הגדול נהר פרת' (דברים א ז), שלא יניחו ממנה מקום".

מצוות ירושת הארץ כוללת, אפוא, כל שטחי ארץ-ישראל. בתוך מצוות עשה זו כלול גם האיסור "להחזיר", כלומר להפקיר שטחים: "ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות... שלא יניחו ממנה מקום". וכן כלולה הידיעה, שאדרבה, עוד ישנם שטחים שלנו שהם גזולים בידי אחרים ועוד צריכים לחזור אלינו.

ליתור הוציא - פירוש

אנחנו לא רוצים להשתלט על העולם - כמו שהיטלר רצה להשתלט על העולם. "והתחלתם את הארץ"²⁴, נאמר על הנחלה שלנו. "יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה"²⁵. הגאון הכללי-ישראלי, המשך קידוש השם בעולם.

לשליטה רוחנית ונבואית, לזה יש מקום. אמרתי להם: אנחנו שולטים על העולם! ודאי! לא במובן של היטלר, ימח שמו! אנחנו שולטים על העולם במובן תרבותי ורוחני. אי-אפשר להתחמק מזה. זה שייך לסדר האלוהי של הקדוש-ברוך-הוא מסבב הסיבות.

היוני, אפ

על דבר השאלה העומדת על הפרק בקשר עם הדו"ח של הוועדה המלכותית. אם שרי לוותר על חלק מארץ ישראל. הנה הדבר ברור ופשוט דחלילה לישראל לותר, דכל ויתור על מה שהוא קדוש בקדושת ארץ ישראל חלק גדול או חלק קטן הוא מבחינת לא הודה בארצו ואין שום הבדל בין אם לא הודה בכל הארץ ללא הודה בחלק מן הארץ. ומרע"ה כשהתחנן לעבור בארץ התחנן שיעבור בכל הארץ לא רק בהשפלה כ"א גם בהר הטוב הזה הלבנון" וכשלא נתקבלה תפלתו לעבור בכל הארץ לא נכנס אף לחלק מן הארץ. ואם על מרע"ה שאמרו עליו איש מצרי הצילנו הי' נחשב זה ללא הודה בארצו ובשביל זה נסתבבו הדברים שלא נכנס לארץ ונגרם מזה כל האסונות שלנו חורבן ביהמ"ק וכל הגלויות הגדולות והארוכות. ק"ו לויתור על חלק מהארץ דזה יותר מלא הודיה כ"א גם כופר בארצו; וכל אשר בשם ישראל יכונה, אסור עליו לכחד את יהדותו ואת שייכותו לארץ ישראל כולה בין נולד בה בין לא נולד בה כאשר כן מרע"ה נולד במצרים ולא היו ישראל עוד נכנסים לארץ. ואעפ"כ הי' נחשב זה לעוון ואם כ"כ גדול העוון של אי הודאה בארץ לחידה, כמה יגדל עוון זה לציבור שידבר בשם כלל ישראל, וק"ו ב"ב של ק"ו כפירה בארץ.

ואין ספק כי אם יגיעו הדברים ויצטרפו חלילה לחתום על כתב חווה בין לאומי שמשמעו יהי' ויתור איזה שהוא מכל זכותנו על ארץ ישראל, נוח יותר להחזיקים לקצין בחזנות ידיהם ולא יקצו בנטיעות גן רוה, "ציון מכלל יופי אלקים הופיע".

כשם שהאומר כל התורה מן השמים חוץ מאות אחת הרי הוא כופר בעיקר, כן האומר כל ארץ ישראל לישראל חוץ משעל אחד הרי הוא נוטל מקדושת הארץ ואת נפש ישראל הוא קובע.

ואף גם אם יצילו איזה נפשות מישראל מכובד לחצם בגלות בזה שיתאחו בחלק שיקראו לו מדינה יהודית. אין בזה משום היתר לבתר לבתרים לבם ועינם של ישראל, להציל עצמם בממונו של חברינו כדברי הנ"י פרק הגזול ומאכיל דבר כגון זה יהרג ואל יציל עצמו בממון חבריו ואיך יכולים להציל לאלו בויתור חלק אחר השייך לכל ישראל ולכל הדורות עד עולם, וכ"ש דבאמת גם ההצלה אינה בטוחה כי מי שיבטיח לעכב את מנדינו מלחזור על מעשיהם המחפירים שעשו עד הנה, ובמה בטוחה ביותר המדינה היהודית בכל אלה, ובכן באיזה היתר יסכימו

היג תלפ - איה איה

מצוה רכייע שנוצטוונו לרשת הארץ אשר נתן האל יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב. ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה. והוא אמרו להם והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה. והתחלתם את הארץ. ונכנס כל הענין כמצוה זו כמקומות אחרים כאמרו יתכר כאו ורשו את הארץ אשר נשכעתי לאבותיכם. ופרט להם כמצוה זו כולה בגבוליה ומצריה, כמו שאמר ויבאו הר האמורי ואל כל שכניו כערכה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים וגו'. שלא יניחו ממנה מקום, והראיה שוו מצוה, אמרו יתעלה כענין המרגלים עלה רש כאשר דבר ה' אלהיך לך אל חירא ואל חתח. ואמר עוד וכשלוש ה' אתכם מקדש כרנע לאמר עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם. וכאשר לא אכו לעלות כמאמר הזה כתוב ותמרו את פי ה' אלהיכם. ולא האמתם לו ולא שמעתם בקולי. הוראה שהיחה מצוה. לא יעור והכחחה. וזו היא שחכמים קורין אותה מלחמת מצוה. וכך אמרו כגמרא סוטה. אמר רב יהודה. מלחמת יהושע לכבוש דברי הכל חוכה, מלחמת דוד להרוגה דברי הכל רשות. ולשון ספרי. וירשתה וישכחה כה. כזכות שחירש חשכ. ואל חשחשכ ותאמר כי המצוה הזו היא המצוה כמלחמת שכע עממים שנוצטוו. לאכדס. שנאמר החרס חתרימס. אין הדבר כן. שאנו נצטוונו להרוג האומות הם כהלחמם עמנו ואם רצו להשלים נשלים עמהם. ונעוכס כחנאים ידועים, אבל הארץ לא ננית אותה כירם ולא כיר זולתם מן האומות כדור מן הבריות. גכן אם כרחו האומות הם מפנינו והלכו להם, כמאמרס. הירגשי סנה והלך לו ונתן להם הקכיה ארץ טובה כארצם וז אפריקי, ונצטוונו אנתנו לכזב כארץ ולכבוש המדינות. להושיכ כה שכטינו. וכן אחרי הכריתנו את העממים הנוכרים. אם רצו אחר כן שכטינו לעזוכ את הארץ. ולכבוש להם את ארץ שנער או את ארץ אשר זולתם מן המקומות אינם רשאים, שנוצטוונו ככבושה וכישיכתה. וממאמרס "מלחמת יהושע לכבוש" תכין כי המצוה הזו היא הכבוש

היג תלפ - איה איה

הגבולות, והקולומטרס חאלו שלנו, מקדשים בקדושה אלוהית, ואין בידנו, בשום אופן שבעולם, אפשרות של ויתורים עליהם. מלבד זאת צריך לזכור את הדבר הפשוט שהקולומטרס האלו שאנו נמצאים בתוכם עכשיו, אינם רק שלנו; אנחנו ננינם קטנים, ננינם של עם ישראל, של כלל ישראל. הארץ הזאת שייכת לא רק לשלשה מיליוני היהודים שנמצאים פה, כי אם לא פחות מזה - לכל מיליוני היהודים שברוסיא ושבאמריקה ושבועלם כולו. אין כל רשות להעלות על הדעת - אנתנו לא קיבלנו מהם יפוי כח משפטי - לוותר על הקרקעות האלה, בשום אופן שבעולם; זו מצות-עשה דאורייתא - יהרג ואל יעבור. ושום חשבונות וסיבכים פוליטיים, שום סדורי ממשלה ושום ביטויי שרים שלנו לא ישנו ולא יועילו בזה.

אני קורא לעם ישראל קום וחיה! עם ישראל חי ומרגיש ועומד-מעל לילא אכפתיותי הזו, ולעומת הפראזה הפוליטית הזו נדע שעם ישראל חי וקיים, דויד מלך ישראל חי ומלכות ישראל חיה וקיימת. ובשם אלהינו נדגל ונרדמם את דגל הצבא ודגל המלכות ודגל הקדושה, ודגל התורה, ודגל יראת שמים. נעבוד את ד' אלהינו בשמחה וברננה, בקידוש שם שמים בתוכנו ומתוכנו ועל כל המערכה השלמה של סידור המדינה שלנו שחיה וקיימת לאורך ימים טובים.

היג תלפ - איה איה